

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítélőtábla a Karl, Verasztó, Beyer Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Karl Gábor Csaba ügyvéd) által képviselt **felperesnek** az Ernszt és Tóth Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Tóth M.Gábor ügyvéd) által képviselt **alperes** ellen sajtóhelyreigazítás iránt indított perében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2008. július 16.napján meghozott 12.P.20.790/2008/3.számú ítélete ellen az alperes részéről 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

Az ítélet a megyei bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezéseit a per főtárgya tekintetében helybenhagyja.

Az elsőfokú perköltség megfizetéséről szóló ítéleti rendelkezést részben megváltoztatja és az "A" Kft. kiadót kötelezi, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000,- (Húszezer) Ft + ÁFA elsőfokú perköltség, valamint a Magyar Államnak 21.000,- (Huszonegyezer) Ft feljegyzett kereseti illetéket.

Köteles az "A" Kft. kiadó 15 napon belül megfizetni a felperes részére 12.000,- (Tizenkettőezer) Ft másodfokú perköltséget, valamint az állam részére az illetékügyben eljáró hatóság felhívására és számlájára megfizetni 24.000,- (Huszonnégyezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A megyei bíróság az ítéletében kötelezte az alperest, hogy 8 napon belül az eredetivel azonos helyen és azonos betűszedéssel félkövér betűkkel tegye közzé az alábbi helyreigazítást:

A ... lap 2008. május 24. napján megjelentetett „A városfejlesztés kerékkötői a tények tükrében a rágalmak Parkolásból politika” című cikkben valótlanul állítottuk, hogy ... Város Önkormányzata korábban 257 parkolóhely 1,92 milliárd forintért történő bérbevételét határozta el, és, hogy a parkolással kapcsolatos politikai vitában felperes önkormányzati képviselő a polgármestert politikai hatalom megszerzése érdekében kritizálja.

Valótlanul állítottuk, hogy a ... Hotel beruházásában felperes társként szeretett volna részt venni, ám végül inkább Ausztriában fektetett be, és, hogy a ... Hotel parkoló vásárlásáról szóló előterjesztéseket felperes aligha ismerhette meg.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasítva kötelezte az alperesi szerkesztőséget, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000,- forint + áfa perköltséget, a Magyar Államnak külön felhívásra 15.000,- forint eljárási illetéket.

Ítéletének indokolásában rögzítette, miszerint először abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a cikkbeli sérelmezett állítások tényállásnak vagy bírálatnak, értékelésnek, vélemény nyilvánításnak minősülnek-e. Ezzel kapcsolatban rögzítette, hogy az alperes helytállóan fejtette ki a perben, hogy ténynek olyan történés minősül, mely a múltban történt, vagy jelenleg történik.

Ez alapján az, hogy a parkolóhelyek meghatározott összegért történő bérbevételéről korábban döntött az önkormányzat, egyértelműen tény. Ezt az alperes sem vitatta. Csupán arra hivatkozott, hogy ez a tényállítás a felperes személyét nem érinti, nem róla szól, így helyreigazítását, ha esetleg valótlanul minősülne, nem kérheti.

Ezzel kapcsolatban a megyei bíróság álláspontja az volt, hogy a cikk egészének elolvasása után egyértelmű, miszerint a leglényegesebb kérdés, hogy volt-e döntés korábban a tervezett bérleti szerződésben meghatározandó díjról. Ennek igenlő állításán alapul ugyanis a cikk szerzőjének több felperesre vonatkozó állítása.

A megyei bíróság megítélése szerint ha a felperes személyét ugyan nem érintő tényálláson alapulnak a cikk további felperest érintő megállapításai, akkor az alapul szolgáló valótlan tényállítás helyreigazítását is kérheti a felperes, ellenkező esetben ugyanis a helyreigazítás elveszítené helyreigazító

jellegét, az értelmetlenné és értelmezhetetlenné válna, nem töltene be rendeltetését.

A megyei bíróság a felperes által sérelmezett többi cikkbeli állítást is ténynek minősítette.

Az, hogy a felperes részt kívánt-e venni a hotel beruházásban, hogy Ausztriában befektetett-e (e körben megállapította a megyei bíróság, hogy ennek az állításnak a helyreigazítását az alpereshez írt helyreigazítást kérő levél az alperes előadásával szemben tartalmazta), és hogy megismerhette-e az önkormányzat elé kerülő előterjesztéseket a felperes, mind megtörtént (vagy meg nem történt) esemény (szándék). Ezek minősítése, bírálata minősülhetne értékítéletnek, de nem minősíthető értékítéletnek maga az esemény.

Ugyanígy tényállítás az az állítás, hogy a felperes a politikai hatalom megszerzése érdekében kritizálja a polgármestert. A cikk ezt egyértelműen tényként és nem a cikk szerzőjének véleményeként közli.

Az alperes az ausztriai befektetéssel kapcsolatban arra is hivatkozott, hogy ha az téves, akkor a tévedés lényegtelen, hiszen mindegy hogy a felperes Magyarországon, vagy Ausztriában fekteti-e be a pénzét.

A cikk egészét vizsgálva azonban a megyei bíróság álláspontja szerint megállapítható, hogy az ausztriai beruházást a hazai, azaz az **Helység 1** beruházással állítja szembe a cikk arra utalva, hogy a felperes sértődöttségből inkább külföldön fektet be.

Ezt - ebben a szöveggörnyezetben - semmiképpen nem lehet lényegtelennek minősíteni.

Azt, hogy ezen utóbbi állítások a felperes személyét érintik, róla szólnak, az alperes sem vitatta, de alappal nem is vitathatta volna, hiszen a felperest a cikk nevesíti is ezen állítások kapcsán.

A megyei bíróság az állítások valós vagy valótlan volta körében bizonyítást rendelt el, az alperes a bizonyítási teherre történt kioktatást követően kizárólag ... város jegyzőjének tanúként történő meghallgatását indítványozta.

A jegyző tanúvallomása és az általa csatolt testületi határozatok alapján megállapíthatónak látta, hogy ... város Önkormányzata „korábban” (azaz az adásvételről szóló döntést megelőzően - és a szöveggörnyezet alapján ez a

jelentése a cikkben a „korábban” kifejezésnek) csupán arról döntött, hogy parkolóhelyeket vesznek bérbe. Ez csupán szándéknyilatkozat volt, döntést a bérleti díjról nem tartalmazott. Az önkormányzati képviselők 2008. április 30-a előtt a bérleti díjról nem is kaptak tájékoztatást, arról csak a polgármesteri hivatal dolgozói tárgyaltak, egyeztettek.

A képviselők a 2008. április 30-i ülésen ismerték meg a bérleti díj és a vételár összegét. Így az az állítás, hogy az önkormányzat korábban 257 parkolóhely 1,92 milliárd forintért történő bérbevételét határozta el, egyértelműen valótlan.

A bizonyítás alapján a megyei bíróság számára egyértelművé vált az is, hogy a 325 parkolóhely megvásárlásáról szóló döntés előtt már a bérbevételi szándék is 325 parkolóhelyről szólt, ezért a bérleti díj is ennyi parkolóhelyre és nem 257-re vonatkozhatott.

A jegyző tanúvallomása alapján tényként látta azt is megállapíthatónak, hogy a parkolóhelyek megvásárlásáról korábban önkormányzati előterjesztés, tárgyalás nem volt, hiszen a vételi lehetőség is csak 2008. áprilisában merült fel a döntés előkészítése során. Az is tény, hogy 2008. április 30-i ülésen a felperes ott volt, és a testületi anyagot megkapta. A keresetben írtakból és abból, hogy azok valósága bizonyosodott be, a cikkben írtakkal ellentétben pedig kitűnik, hogy a felperes a bérletre vonatkozó testületi anyagokat ismeri, a vételre vonatkozót pedig korábban azért nem ismerhette, mert az nem is létezett korábban. A testületi döntéshozatalkor azonban ezt az anyagot is megismerte.

A fentiek alapján a megyei bíróság megállapította, hogy a felperes önkormányzati képviselői munkáját negatívan beállító állítások valóságát az alperes nem tudta bizonyítani.

A polgármesteri írás alapján a megyei bíróság álláspontja alapján nyilvánvaló, hogy a parkolóhelyek értékesítésével kapcsolatban politikai vita is kibontakozott a felek között és az is egyértelmű, hogy a politikai ellenfelek mind az újságban való publikálás, mind a sajtó-helyreigazítás lehetőségét ebben a politikai vitában, csatában eszközként használják.

A bíróság azonban a sajtó-helyreigazítási eljárásban ilyen esetben is köteles eljárni és objektíven, az eljárási szabályok szabta keretek között vizsgálni a cikkbeli tényállítások valóságtartalmát.

Ebből következően a politikai hatalom megszerzésére vonatkozó állítás valóságát is bizonyítania kellett volna az alperesnek, mivel a politikai

nézetkülönbségből és a gazdasági vitából egyértelműen nem következik a politikai hatalomra kerülés szándéka. Erre azonban az alperes nem is ajánlott fel bizonyítást a felperesi állítással szemben, így a tényállítást a bíróság valótlannak kellett hogy tekintse.

A felperes elismerte, hogy a ... Hotel építése kapcsán felkeresték és felajánlották, hogy vegyen részt a beruházásban. Állította, hogy érdeklődött a feltételekről, majd nem fogadta el az ajánlatot. A tanú vallomása ezt nem cáfolta, a jegyző ugyanis csak arról tudott, hogy a felperes érdeklődött a beruházás iránt, de hogy azért-e mert megkeresték, vagy pedig azért, mert be kívánt ruházni, azt nem tudta. Életszerű is, hogy a felperes üzleti ügyeibe nem avatta be a vele üzleti kapcsolatban nem álló jegyzőt. E vallomás és a felperesi előadás alapján azonban nem lehet valósnak tekinteni azt a cikkbeli állítást, hogy a felperes korábban szeretett volna társként bekerülni a beruházásba.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezett - a fellebbviteli tárgyaláson módosított fellebbezése szerint - elsődlegesen az ítélet megváltoztatása és a kereset teljes elutasítása, másodlagosan eljárási szabálysértés okáni hatályon kívül helyezése iránt.

Elsődleges kérelmével kapcsolatban előadta, hogy az a tétel, miszerint ... város Önkormányzata korábban 257 parkolóhely 1,92 milliárd forintért történő bérbevételét határozta el, tényállítás, a felperesre semmilyen formában nem vonatkozik, ezért a felperes ebben a körben személyes érintettség hiányában helyreigazítás kérésére nem jogosult.

A cikk tartalmát a maga egészében értékelve, álláspontja szerint az a megállapítás tehető, hogy a szerző a felperessel kapcsolatos politikai véleményét fogalmazta meg, mely szerint a felperesi ellenérvek a mélygarázs vásárlás ellenében nem megalapozottak. E körben több, valóban a felperes személyét érintő - álláspontja szerinti - értékítélet hangzott el, ezek közös nevezőjeként azonban nem lehet megjelölni a bíróság által ekként értékelt, felperesre egyébként nem vonatkozó tényállítást.

A szerző érvelésének lényege abban fogható meg, hogy egy kedvezőtlenebb parkolási konstrukció helyett tulajdonhoz jut a város és ráadásul olcsóbb vételáron, mint amennyiért bérelhetne. Az, hogy az első, bérleti jogviszonyról döntő képviselő-testületi ülésen a bérleti díj nem hangzik el, a cikk egészének tartalma alapján leszűrhető mondanivalója szempontjából lényegtelen.

Az elsőfokú bíróság által megállapítottakkal szemben a közleményben szereplő kijelentések egyike sem a fenti tételre alapított következtetést fogalmaz meg, ezért a bíróság a tényekből helytelen következtetést levonva, megalapozatlanul kötelezte az alperest e körben helyreigazítás közlésére.

Azzal a tétellel, miszerint felperes önkormányzati képviselő a polgármestert politikai hatalom megszerzése érdekében kritizálja, kiemelte, hogy ez a tétel értékítélet, melyet a közszereplő felperes abban az esetben is köteles elviselni, ha azt magára nézve bántónak, sértőnek érzi. Tényállításként csak az a múltban lejátszódott, vagy a jelenben zajló olyan esemény értékelhető, mely az érzékelés körébe vonható. A feltételezések éppen ezért kizárólag vélemény-nyilvánításként értékelhetőek. A cikk szerzőjének következtetése tényállításként nem értékelhető.

„A ... Hotel beruházásában felperes társként szeretett volna részt venni, ám végül inkább Ausztriában fektetett be”:

Felperesi álláspont szerint az iménti kijelentés esetében szintén megállapítható, hogy azok közül csupán az egyik tekinthető tényállításnak, a másik értékítélet, amelynek helytállóságát a bizonyítási eljárás is igazolta. A befektetési szándékra történő utalás szintén következtetés, ráadásul a felperes is előadta, hogy érdeklődött a hotel építése kapcsán a befektetési lehetőségekről, de végül nem vett részt ebben.

Azon tényállítás, hogy a felperes Ausztriában fektetett be, szintén nem ad alapot helyreigazításra, lévén hogy a helyreigazítást kérő személynek megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot helyreigazításra.

„A ... Hotel parkoló vásárlásáról szóló előterjesztéseket felperes aligha ismerhette meg”:

Felperesi álláspont szerint szintén tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság e vonatkozásban a tényállítást, hiszen ezen kijelentés szintén következtetés, ráadásul a felperesnek a képviselő-testületi üléseken való részvételével összefüggésben tanúsított magatartásával kapcsolatos. Jelentősséggel bír ebben a körben, hogy a felperes azon kétségtelen tényállításokat, melyek a részvételére vonatkoznak, nem kifogásolta, csupán azt az értékítéletet, mely ebből a következtetést vonta le.

A fellebbviteli tárgyaláson fenntartotta azt a nyilatkozatát is, hogy az elsőfokú bíróság olyan kérdésben is döntött, amelyet a felperes a helyreigazítási kérelmében nem sérelmezett.

A másodlagos fellebbezési kérelmével kapcsolatosan előadta, hogy a bíróságnak a jogvitában a felek jogérvényesítő képessége biztosítása érdekében előzetes tájékoztatási kötelezettsége van, amelynek tartalmát a Pp.3.§-ának (3) bekezdése határozza meg. A megyei bíróságnak tájékoztatnia kellett volna ily módon a felperest, hogy kereseti követelését milyen tényekkel kell bizonyítania, az alperest pedig arról, hogy milyen tények bizonyításával védekezhet a perbeli igény ellen. Ez a kötelezettség a bíróságot még a jogi képviselővel eljáró féllel szemben is terheli.

A Pp.3.§. (3) bekezdésében foglaltak elmulasztása olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely kizárólag a Pp.252.§.(2) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezéssel orvosolható, lévén, hogy ezen eljárási szabálysértés a másodfokú eljárásban nem küszöbölhető ki.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult.

Előadta, miszerint a megyei bíróság tájékoztatási kötelezettségének eleget tett, amikor a tárgyalásra szóló idéző végzése szó szerint idézte a Ptk.345.§.(1) és (2) bekezdését, valamint a 3. számú jegyzőkönyvben a megyei bíróság ismételten kioktatta az alperest, amelyet az alperes - jogi képviselőjének ott elhangzott nyilatkozata szerint - tudomásul vett. Ily módon a megyei bíróság nem sértett eljárási szabályt.

A tényállítások alperes által vélemény-nyilvánításnak minősítése épp oly megalapozatlan, mint az alperesnek a Pp.3.§. (3) bekezdésére hivatkozása.

A vita, amelynek körében a cikk megszületett, azon alakult ki, hogy a cikk szerzője - ... város polgármestere - valótlan tény állításával úgy kívánta alátámasztani a parkoló megvásárlásának igen magas árát és a megvásárlás tényét, hogy egy nem létező, még magasabb bérleti díj megfizetésének lehetőségével állította azt párhuzamba. Ezen valótlan tényállítások ellen szólalt fel a felperes és mivel a valóságot - nevezetesen, hogy az önkormányzat nem döntött a 257 parkoló 1,92 milliárd forintért történő bérbevételéről - sem az alperes, sem a cikk szerzője alappal vitatni nem volt képes, a felperest azzal támadta, hogy nem a város érdekében eljárva, hanem csupán politikai hatalomszerzés érdekében támadja a polgármestert. Az Ausztriában történt befektetésre és az előterjesztések meg nem ismerésére vonatkozó tényállítások szintén azt a célt szolgálták, hogy a való

tények helyett a vita a felperes személyéről és ne a tényleges tárgyról szóljon és egyidejűleg a felperes személyét is lehetetlenné tegyék.

A felsorolt valamennyi tényállítás a felperes személyéhez kapcsolódik, a tényállítások a cikk ismeretében olyan egységet képeznek, melynek egyik eleme nélkül a többi elem a cikk ismeretében nem értelmezhető, ezért ezen tények közlése nélkül a közlemény szövege elveszítené helyreigazító jellegét, ami ellentétes a PK. 15. sz. Állásfoglalás II. pontjában foglaltakkal.

A fellebbviteli tárgyaláson kiemelte, hogy a bíróság a helyreigazítás szövegét a helyreigazító kérelem keretei között szabadon határozhatja meg, az ilyen perekben előterjesztett kereseti kérelem a helyreigazítás szövege tekintetében tulajdonképpen szövegjavaslat és ezt kell viszonyítani a sajtótól kért kérelem tartamához, illetőleg kereteihez képest.

A pernek nem volt tárgya, hogy a felperes részt vett-e és milyen intenzitással vett részt a testületi üléseken, erre nézve nem is volt bizonyítás.

Az ítélet tábla a megyei bíróság ítéletét a Pp.253.§. (3) bekezdése értelmében a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között felülbírálvá megállapította, hogy a fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

Az eljárási szabálysértésre vonatkozó fellebbezési érveléssel kapcsolatban - bár a felperes másodlagos fellebbezési kérelemként hivatkozott eljárási szabálysértésre, azonban a Pp.252.§. (2) bekezdése alapján az ítélet táblának mindenek előtt (hivatalból is) ezt kell vizsgálnia - megállapítható, hogy a megyei bíróság az idéző végzését a következő toldattal látta el:

„Toldat: az első tárgyalás megtartásának nem akadálya az, ha a felperes vagy az alperes nem jelenik meg. Ha azonban egyik fél sem jelenik meg az első tárgyaláson, az eljárást meg kell szüntetni. Sajtó-helyreigazítási perben bírósági meghagyást nem lehet kibocsátani (Pp.345.§.(1) bek.). Bizonyítás felvételének csak olyan bizonyítékokra vonatkozóan van helye, amelyek a tárgyaláson rendelkezésre állnak, és amelyek alkalmasak lehetnek arra, hogy a közlemény kifogásolt tényállításainak valóságát nyomban igazolják, vagy a keresetben előadottakat nyomban megcáfolják. Bizonyítás felvételének helye lehet a felperes által nyomban felajánlott bizonyítékokra is. A tárgyalást - legfeljebb 8 napra - csak akkor lehet elhalasztani, ha ezt a felperes kéri, vagy a már feltárt bizonyítékok a bizonyítás eredményességét valószínűsítik (Pp.345.§.(2) bek.)”.

A 2008. július 16-án tartott tárgyaláson (P.20.790/2008/3.sz.jkv. 6. oldal 2. bekezdés) a megyei bíróság tájékoztatta a peres feleket arról, hogy „sajtóhelyreigazítási perekben ún.exkulpációs bizonyítás irányadó, azaz az alperesnek kell azt bizonyítania, hogy a felperes által sérelmezett állítások a valóságnak megfelelnek.

A szoros eljárási határidő kapcsán a bíróság tájékoztatja a feleket, hogy bizonyításnak csak az első tárgyaláson rendelkezésre álló bizonyítékok vonatkozásában van helye, illetőleg olyan bizonyítékokra vonatkozik, amelyeket a felperes nyomban felajánl. A tárgyalást legfeljebb 8 napra és csak akkor lehet elhalasztani, ha ezt a felperes kéri, vagy a már feltárt bizonyítékok a bizonyítás eredményességét valószínűsítik.

A bíróság tájékoztatja a feleket, hogy ha a rájuk háruló bizonyítási kötelezettségnek nem tesznek eleget, akkor a bíróság a bizonyításra köteles fél terhére értékeli a bizonyítatlanságot. „

Ezt követően az alperes jogi képviselője akként nyilatkozott: „Én a bíróság tájékoztatását a bizonyítási teherre és a bizonyítási eljárás menetére vonatkozóan tudomásul vettem”.

Ezt követte az alperes által a tárgyalásra előállított **"B"** tanú meghallgatása.

A tárgyalási jegyzőkönyv az iméntieken túl a következőket is tartalmazza: „ az alperes jogi képviselője: az alperes megítélése szerint az alperes által előállított tanú mint személyi bizonyíték teljes egészében alátámasztotta az alperes által előadottakat, az alperes álláspontját.” A jegyzőkönyv 14. oldala a következőt tartalmazza: „Ezt követően az eljáró bíró tájékoztatja a feleket, hogy további bizonyítási indítvány hiányában a bizonyítási eljárást be kívánja fejezni és a tárgyalást be kívánja rekeszteni.

A felperesi és alperesi jogi képviselő:

A tárgyalás berekesztése előtt egyebet előadni nem kívánunk.”

Ezt követően az eljáró bíró a bizonyítási eljárást befejezetté nyilvánította és a tárgyalást berekesztette.

A fentiek alapján az ítéletábra álláspontja szerint egyértelműen megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási törvény által rárótt kitanítási illetve figyelmeztetési kötelezettségét maradéktalanul teljesítette, tájékoztatta az alperest a bizonyítási teherről, a bizonyítandó tényekről és a

bizonyítás sikertelenségének következményeiről (Pp.3.§.(3) bekezdés, 141.§.(6) bekezdés).

Azon alperesi előadással szemben, hogy a megyei bíróság olyan kérdésről is döntött volna a kereseti kérelem alapján, amelyet a felperes a helyreigazítási kérelmében nem sérelmezett, a peradatok alapján megállapítható, az alperesi szerkesztőséghez eljuttatott válaszlevélként megfogalmazott helyreigazítási kérelem egyértelműen tartalmazza azon helyreigazítani kért tények körét, amelyet a felperes a keresetlevelében is kifogásolt, illetőleg amelynek helyreigazítását a bíróság az ítéletben is elrendelte.

Helyreigazító közleményként a jogosult a válaszlevele közzétételét is kérheti. Ha a sajtó a válaszlevelet nem közli, a jogosult a válaszlevél tartalmi körén belül a bíróságtól keresettel kérheti helyreigazító közlemény közzétételének az elrendelését. Ha a bíróság a keresetnek helyt ad, határozatában - a kérelem és az ellenkérelem korlátai között - belátása szerint állapítja meg a helyreigazítás szövegét és ennek közlésére az alperest határidő tűzésével kötelezi. E vonatkozásban a bíróságot a sajtóhoz intézett helyreigazítási kérelemben írt tények köre, illetőleg az ennek megfelelően előterjesztett kereset kifogásolt tényeinek köre az, ami köti (Pp.345.§.(3) bek., PK.15.Áf.I.pont, BH:1991.197.).

Ami pedig a döntés érdemét illeti, az ítéltábla álláspontja szerint a megyei bíróság a perben helyes bizonyítási teher telepítése mellett a szükséges és egyben elégséges - a felajánlott - körben a bizonyítási eljárást lefolytatta, az ott beszerzett bizonyítékokat a Pp.206.§-ának megfelelően, helyesen, okszerűen, összességükben értékelve helyes tényállást állapított meg, az abból levont jogi következtetésével és a döntés indokolásának érdemével is az ítéltábla egyetért.

Helyes az az elsőbírői megállapítás, hogy a cikket teljes terjedelmében összefüggéseiben értelmezve az a következtetés vonható le, miszerint a leglényegesebb kérdés, született-e döntés korábban a tervezett bérleti szerződésben meghatározandó díjról és milyen összegben. A cikk alapvetése ugyanis az, hogy összehasonlíttja a vásárlás okszerűségét a korábbi állítólagos bérlettel. A cikkíró ezt követően erre alapítva fogalmaz meg a felperesre vonatkozóan tényeket, illetőleg von le valótlan tényközlésein alapuló következtetéseket („a polgármestert politikai hatalom megszerzése érdekében kritizálja”).

Teljes körűen osztja az ítéltábla azon elsőbírői álláspontot, hogy a felperes részt kívánt-e venni a hotel beruházásában, hogy Ausztriában befektetett-e és

hogy megismerhette-e az önkormányzat elé kerülő előterjesztéseket, szándékok, események, azaz tények.

A szövegkörnyezetre figyelemmel az a tétel, hogy a felperes politikai hatalom megszerzése érdekében kritizálja a polgármestert, szintén nem véleménynek, hanem tényállításnak minősíthető. Itt a szerző tényből tényre következtet.

Ugyan igaz az a tétel, hogy vélemény-nyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja (PK.12.sz.III.pont). Ezzel együtt azonban a sajtóközleményben foglalt vélemény is lehetővé teszi a sajtó-helyreigazítást, ha valótlan tényállításon alapul, burkoltan valótlan tényállítást fejez ki, illetőleg a valóságot hamis színben tünteti fel (BH:1983.354.) és újságírói véleménnyel valamint értékítélettel kapcsolatban is lehet helye sajtó-helyreigazításnak, ha a vélemény (értékítélet) valótlan tényen alapul, vagy való tényt hamis színben tüntet fel. (BH:1976.162.)

Önmagában tehát az alperesnek az a hivatkozása, hogy a per tárgyát képező cikkben kifogásolt tételek véleményt közölnek, még ilyen minősítés esetén sem vezethetne a jelen perben a kereset elutasítására, ugyanis az egyértelműen megállapítható, hogy mindezek alapját felvetésként már önmagában is valótlan állítás képezi (korábbi döntés a bérleti díjról és annak mértékéről) és ezen valótlan tényállításon alapulnak mintegy láncszerűen a cikk további - az alperes által tévesen véleményként aposztrofált - részben valótlan állításai és hamis következtetései.

A fenti körben tehát az ítéletábra álláspontja szerint a megyei bíróság érdemi döntése helyes és - az iménti kiegészítéssel - osztja annak indokait is.

A feljegyzett kereseti illeték (perköltség) viseléséről szóló elsőbírói döntéssel kapcsolatban az ítéletábra álláspontja az, hogy a 7/1972.(XI.28.) IM. számú rendeletet a 2007. évi LXXXII.törvény 1.§.(2) bekezdése 2008. január 1.napjától kezdődő hatállyal hatályon kívül helyezte, azonban a hatályon kívül helyezett IM.rendelet 18.§-a a sajtószerv alapítójának költségviseléséről szól. Ennek indoka az volt, hogy az alperesként perelhető sajtószervek nem mindegyike bír jogképességgel (így pl. a jelen perbeli alperesi szerkesztőség sem). Ezek perbeli részvétele a Pp. 343.§-ának (1) - (3) bekezdésén alapul, és marasztalásukra csak a helyreigazítási kötelezettség tekintetében kerülhet sor, a perköltség viselésére azonban nem kötelezhetők, mivel jogképesség hiányában végrehajtás alá vonható vagyonnal sem rendelkeznek. Amennyiben a bíróság a jogképességgel nem rendelkező szerkesztőséget

kötelezné a perköltség megfizetésére, úgy az ítélet ezen rendelkezése végrehajthatatlan volna. A bírói gyakorlat nem csupán a sajtószervet alapító személyt tette - ami a 7/1972.(XI.28.) IM. sz.rendeleten alapult - még perbeli állása nélkül is a költségviselési kötelezettség alanyává, hanem a jogképességgel rendelkező kiadót is. Ugyanis az 1986.évi II.törvény (St.) 8.§.(2) bekezdése szerint a kiadáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket (ebben tárgyi és anyagi eszközöket) a kiadó biztosítja. Ezen felül a St.7.§.(2) bekezdése alapján - annak ellenére, hogy a lapalapítót kifejezetten megnevező IM.rendelet hatályon kívül helyezésre került - a lapalapító is kötelezhető a költségviselésre a sajtótörvény 18.§.(1) bekezdésének a közvetítésével.

Mindezekre figyelemmel az ítéltábla a megyei bíróság érdemben helyes ítéletének megfellebbezett rendelkezését a per fő tárgya tekintetében helybenhagyta, a feljegyzett kereseti illeték (perköltség) vonatkozásában pedig a rendelkező rész szerint - a szerkesztőség helyett a kiadó kötelezése mellett - megváltoztatta (Pp.253.§.(2) bekezdés).

Az eredménytelenül fellebbező alperes kiadója a Pp.78.§.(1) bekezdése és a 6/1986.(VI.26.) IM. számú rendelet 13.§. (2) bekezdése alapján köteles a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték, valamint a Pp.78.§.(1) bekezdése alapján a fellebbezési eljárásban pernyertes felperes jogi képviseleti díjból álló perköltsége megfizetésére.

Győr, 2008. évi november hó 6. napján

Dr.Ábrahám Éva sk. Dr.Lezsák József sk.
a tanács elnöke előadó bíró

Dr.Vass Mária sk.
bíró